

NGHE NGƯỜI MÀ NGÃM LẠI TA (Tiếp Theo Phần 1)

Trong buổi nói chuyện trước mười ba ngàn người tại hội nghị phụ nữ ở Long Beach Convention Center hôm 26 tháng 9 năm 2006, Đức Đạt Lai Lạt Ma nhắc nhở đến vai trò rất quan trọng của phụ nữ trong việc tạo ra hạnh phúc không chỉ trong gia đình mà còn ngoài xã hội.

Đức Đạt Lai Lạt Ma chỉ ra: Tôi luôn tâm niệm hai điều. Đó là sống nhân bản và sống hạnh phúc. Ông tiếp: Mặc dù chúng ta chưa thật sự hạnh phúc vì thế giới vẫn còn nhiều mâu thuẫn, nhưng chúng ta luôn cố gắng hết sức. Và nếu có hạnh phúc thì chúng ta sẽ có thể giải quyết được mọi vấn đề. Nếu muốn có hạnh phúc, phụ nữ phải đóng vai trò tích cực hơn nữa không chỉ trong gia đình mà còn ngoài xã hội, vì phụ nữ là yếu tố quan trọng nhất tạo ra hạnh phúc. Phụ nữ là người tạo ra cảm hứng cho gia đình và có thể tạo cảm hứng cho xã hội. Phụ nữ, theo luật tự nhiên, rất nhạy cảm. Vì thế, tôi nghĩ rằng với thế giới hiện đại ngày nay, phụ nữ nên tham gia hơn nữa vào việc giải quyết những xung đột trên thế giới một cách hòa bình.

Tất cả cử tọa đã vỗ tay vang rền sau câu nói này. Trong cuộc sống hàng ngày của tôi, tôi luôn cố tránh làm những điều phi nhân. Khi thế giới vẫn còn xung đột, tôi cố gắng đi đây đi đó để kêu gọi con người sống nhân bản hơn.

Như thường lệ hàng tháng chúng ta gặp nhau thảo luận, học tập về một đề tài. Tháng này chúng ta mạn đàm về những lời phát biểu của Đức Đạt Lai Lạt Ma trong buổi nói chuyện với phụ nữ ở California.

T3: Đức Đạt Lai Lạt Ma đã chỉ ra: Nếu có hạnh phúc thì chúng ta có thể giải quyết được mọi vấn đề (ngày 26-9-2006). Mười bốn ngày trước, tức ngày 13 tháng 9 2006 trong buổi nói chuyện trước chín ngàn người với chủ đề từ bi: Suối nguồn của hạnh phúc, ngài chỉ ra: Hạnh phúc là có được tâm bình an. Muốn có bình an, hãy nuôi dưỡng tâm từ bi.

Nếu hạnh phúc là lúc mình đạt được những gì mình muốn có thì khi điều đó không còn nữa, hạnh phúc sẽ tan biến. Mặt khác, hạnh phúc theo Phật học là dung nhiếp khổ đau chứ không phải loại trừ đau khổ. Phải chăng vì thế mà Sư Viên Minh đã nói: Tự do là ung dung trong ràng buộc, hạnh phúc là tự tại giữa đau thương. (Sư Viên Minh, Thư Thầy Trò, Tr.31).

Cho nên hạnh phúc, bình an, từ bi, tình thương không thể mưu cầu tìm kiếm. Nếu chúng ta tìm kiếm nó, nó sẽ lẫn tránh. Đức Đạt Lai Lạt Ma đã dạy: Hạnh phúc là có tâm bình an, ngài lại chỉ ra rằng nếu có hạnh phúc thì chúng ta có thể giải quyết được mọi vấn đề.

Như vậy, theo sự hiểu biết nông cạn của chúng tôi thì trong xã hội mà đa số có hạnh phúc, tức có tâm bình an được nuôi dưỡng bằng tâm từ bi thì những xung đột trên thế giới được giải quyết một cách hòa bình, chớ không phải phụ nữ tham gia hơn nữa vào sinh hoạt xã hội. Không phải chỉ có phụ nữ mới biết cách giải quyết những xung đột trên thế giới một cách hòa bình.

Chúng ta như thế nào thì thế giới thế đó. Đức Phật đã dạy: Tâm bình thế giới bình. Ông Krishnamurti đã phát biểu: Hãy thay đổi chính bản thân mình và rồi bạn sẽ thay đổi được thế giới ((J. Krishnamurti – What are you doing with your life, tr. 10).

T16: Tôi đồng ý với anh T3 việc thay đổi được toàn thế giới sẽ diễn ra bởi việc thay đổi chính bản thân mình, bởi vì cái tôi là sản phẩm và là một phần của toàn bộ quá trình tồn tại của con người. Để thay đổi được chính bản thân mình, sự tự biết mình là điều hết sức cần thiết, không biết mình là ai thì sẽ chẳng có một nền tảng nào cho những suy nghĩ đứng đắn phát triển, và không biết mình là ai thì sẽ chẳng bao giờ gây ra được một biến chuyển nào cả (J.K) sdd, tr. 10).

Tự biết mình không thể cầu tìm bên ngoài mà phải trở về với chính mình. Ông cha chúng ta cũng đã dạy: Trăm hay xoay vào lòng, vì ngọn đèn được tỏ trước khêu bởi mình. Ông K đã đi khắp thế giới trong suốt hơn 65 năm kêu gọi: Phải tuyệt đối khẩn thiết phát động cuộc cách mạng triệt để trong tâm thức con người, một cuộc chuyển hóa thực sự về toàn bộ cơ cấu tâm lý con người.

Không ai ngoài mình ra có thể truyền cho mình nguồn sáng nội tâm của mình. Phải tự thấp đuốc lên mà đi. Không thể tìm thấy sự hiện hữu tâm linh mình trong đôi bàn tay rộng mở của người khác. Chiều sâu của tâm linh tương ứng với mức độ thời gian bỏ ra để tự biết mình hãy trở về với chính mình để cảm nhận và thấu hiểu nhiều hơn về chính mình. Càng tự biết mình nguồn sáng nội tâm càng phát triển, sự bình an và an lạc tự thể hiện. Ở đâu có bình an và an lạc ở đó có hạnh phúc, hài hòa. Ở đâu có hạnh phúc và hài hòa ở đó có tình thương hồn nhiên trong sáng.

Tình thương sẽ hóa giải mọi mâu thuẫn, nghịch lý ở nội tâm, trong gia đình và ngoài xã hội. Ông cha ta đã dạy: Yêu nhau vạn sự chẳng nề, Một trăm chỗ lệch cũng kê cho bằng. Hay thương nhau củ ấu cũng tròn.

Việc khẩn thiết hiện nay không phải là phụ nữ tham gia hơn nữa vào hoạt động xã hội để giải quyết những xung đột trên thế giới một cách hòa bình mà là mọi người phải tự ý thức thực hiện cuộc chuyển hóa tâm thức.

Để thay đổi được chính bản thân mình, việc trước hết là trở về với chính mình (trăm hay xoay vào lòng) tự biết mình (Vì ngọn đèn được tỏ bởi trước khêu bởi mình).

Ông ta đã dạy: Trăm nghe không bằng một thấy, trăm thấy không bằng một lần trải qua.

T8: Tôi hoàn toàn đồng ý. Tự biết mình một cách sâu sắc với tình thương hồn nhiên trong sáng dưới ánh sáng của trí tuệ, con người sẽ biết làm gì cho mình, cho người, cho dân tộc và nhân loại. Người phụ nữ sẽ ý thức được thiên chức của người mẹ. Không ai có thể thay thế người mẹ trong việc giáo dục nhân bản tâm linh cho con cái mình,

Người mẹ là người cấy trồng nuôi dưỡng hạt giống tình thương cho thai nhi. Đối với người Việt Nam, con hư là đứa con thiếu vắng tình người. Cho nên ông bà thường nói: Con hư tại mẹ, cháu hư tại bà. Đạo lý của dân tộc là thương người như thể thương thân, được hình thành từ sự hiểu nghiệm (sự hiểu biết được kiểm nghiệm qua kinh nghiệm sống) với nếp sống tương nhượng quần cư hài hòa trong xóm làng (hòa cả làng): Thương người người lại thương ta, ghét người mình lại hóa ra ghét mình.

Theo luật thiên nhiên, thiên chức người mẹ với vai trò giáo dục nhân bản tâm linh cho con cái và tình thương là điều kiện cần và đủ cho việc cải tạo toàn triệt xã hội để xây dựng nền văn hóa mới: Nền văn hóa hòa bình, nhân bản, dân tộc qua lăng kính nhân chủ, tự do dân chủ mang tính khai phóng và dung hóa trong giao lưu. Xung đột, bạo lực, khủng bố không thể tồn tại trong nền văn hóa lấy con người làm gốc, chan chứa tính người và tình người.

Vĩnh Như

Tủ Sách Việt Thường

www.tusachvietthuong.org